ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 47.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна, ПЯТНИЦА, 21-го Іюня — **1846** — *Wilno PIĄTEK, 21-go Czerwca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16 Іюня.

Высочайшими Грамотами, 5-го Апрѣля, Всемилостивѣйше сопричислены къ орденамъ: Св. Владиміра 2-й степени большаго креста, Архіепископы: Полтавскій и Переяславскій, Преосвященный *Гедеонъ*; Курскій и Бѣлоградскій, Преосвященный *Иліодоръ*, и Карталинскій и Кахетинскій, Экзархъ Грузіи, Преосвященный *Исидоръ*; Св. Анны 1-й степени, Епископы: Дмитровскій, Викарій Московской Митрополіи, Преосвященный *Іосифъ*, Рижскій, Викарій Псковской Епархіи, Преосвященный *Филаретъ*, Острогожскій, Викарій Воронежской Епархіи, Преосвященный *Елпидифоръ*, и Оберъ-Священникъ Арміи и Флотовъ, Протоіерей *Кутневичъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 28-го Мая, Командующій 1 Бригадою 4 Легкой Кавалерійской Дивизіи Генералъ-Маіоръ *Дубельтъ 2-й*, Всемилостивѣйше назначенъ Командующимъ 1-ю Дивизіею Легкой Кавалеріи.

—

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 16 go Czerwca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 5-go Kwietnia, Najłaskawiéj zaliczeni do Orderów: Św. Włodzimierza 2-éj klassy Wielkiego Krzyża, Arcybiskupi: Połtawski i Perejasławski, Przewielebny *Giedeon*; Kurski i Biełogradzki, Przewielebny *Iliodor*, oraz Kartaliński i Kachetyński, Exarcha Gruzyi, Przewielebny *Izydor*; — Św. Anny 1-éj klassy, Biskupi: Dmitrowski, Wikaryusz Moskiewskiéj Metropolii, Przewielebny *Józef*; Ryzki, Wikaryusz Pskowskiéj Dyecezyi, Przewielebny *Filaret*; Ostrogożski, Wikaryusz Woronezkiéj Dyecezyi, Przewielebny *Elpidifor*; oraz Wielki Kapelan Armii i Floty, Protojeréj *Kutniewicz*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 28-go Maja, Dowodzący 1-ą Brygadą 4-éj Dywizyi Lekkiéj Jazdy, Jenerał-Major *Dubelt 2*, mianowany dowodzącym 1-ą Dywizyą Lekkiéj Jazdy.

—

СМѢСЬ.

—

Обряды при погребеніи и при избраніи Папы.

(Продолженіе).

II.

Конклавъ.

Конклавъ, латинское слово (происходящее отъ *Clavis* ключь), означаетъ вообще зданіе, палату, запертое мѣсто; въ особенности же употребляется для означенія мѣста, гдѣ происходитъ избраніе Папы, или собраніе кардиналовъ въ одномъ мѣстѣ съ этою цѣлію. Со временъ Папы Николая II (1059 г.), который отнявъ право избранія у римскаго дворянства, присвоилъ оное исключительно однимъ кардиналамъ, мѣстомъ избранія долженъ быть городъ Римъ, и имянно, лѣтній папскій дворецъ, на квиринальской горѣ. Съ этою цѣлію устроены въ немъ, для каждаго кардинала, особыя кельи изъ досокъ, обитыя внутри сукномъ, съ однимъ маленькимъ окномъ, выходящимъ на внутреннюю галлерію, и раздѣленныя перегородкою, на двѣ половины, изъ коихъ одна назначается для самаго кардинала, а другая для конклавистовъ, его секретарей. По сторонамъ находятся еще двѣ другія комнаты: одна для

ROZMAITOŚCI.

—

Obrzędy przy pogrzebie i przy obiorze Papieża.

(Ciąg dalszy).

II.

Konklawe.

Konklawe, wyraz łaciński, (od *Clavis*, klucz), znaczy w ogólności gmach, izbę, miejsce zamknięte; w szczególności zaś używa się na oznaczenie: już to miejsca gdzie się odbywa wybór Papieża, już to samego zgromadzenia Kardynałów, w tym celu w jedno miejsce zebranych. Miejscem tém, od czasów Papieża Mikołaja II (1059 r.), który prawo obioru Papieża, odjęte szlachcie Rzymskiéj, wyłącznie samym Kardynałom poruczył, jest z prawa miasto Rzym: a mianowicie, jak przedtém pałac Watykański, tak teraz pałac letni Papiezki, na górze Kwirynalskiéj. W tym celu urządzone są w nim dla każdego Kardynała osobne cele z desek, obitych wewnątrz suknem, o jedném małém oknie, wychodzącém na galeryą wewnętrzną, przedzielone również przepierzeniem z desek na dwie części: jedna dla samego Kardynała, druga dla Konklawistów, sekretarzy jego. Po bokach są jeszcze dwie inne izby, jedna dla odprawiania lub słuchania Mszy św., druga służąca za salę jadalną. Nade drzwiami każdéj celi, zawieszony

По случаю возвращенія Министра Юстиціи, Статсъ-Секретаря Его Императорскаго Величества, Тайнаго Совѣтника Графа *Панина*, изъ-за границы, Всемилостивѣйше повелѣно ему вступить въ управленіе Министерствомъ Юстиціи.

— Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, по ходатайству Г. Виленскаго Военнаго, Гражданскаго, Минскаго и Ковенскаго Генералъ-Губернатора, въ 30-й день Апрѣля сего года, разрѣшилъ учредить въ Городѣ Гроднѣ ежегодную ярмарку, которая будетъ продолжаться отъ 26-го Іюня до 26-го Іюля.

Z okoliczności powrótu z zagranicy Ministra Sprawiedliwości, Sekretarza Stanu Jego Cesarskiej Mości, Radzcy Tajnego Hrabiego *Panina*. Najłaskawiéj rozkazano mu objąć zarząd Ministerstwa Sprawiedliwości.

— P. Minister Spraw Wewnętrznych, w skutek wstawienia się P. Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał Gubernatora, w dniu 30-go Kwietnia b. r. zezwolił na ustanowienie w mieście Grodnie jarmarku, mającego trwać od 26-go Czerwca do 26 Lipca każdego roku.

Извѣстія съ Кавказа.

15-го Мая. Укрѣпленіе Темиръ-Ханъ Шура.

Всѣ, получаемыя изъ горъ свѣдѣнія, подтверждаютъ, что неудачное покушеніе Шамиля вездѣ произвело весьма невыгодное для него впечатлѣніе. Бывшіе въ скопищѣ его Чеченцы и Дагестанцы разошлись по домамъ.

Въ Кабардѣ все совершенно спокойно. По прибытіи Главнокомандующаго въ Нальчикъ, поспѣшили къ нему явиться всѣ Князья и Уздени, оставшіеся вѣрными своему долгу; между ними нельзя не отличить: почтеннаго старца, Подполковника Князя Мисоста Атажукина, Подпоручика Алхазъ-Мисостова, Штабсъ-Ротмистра Батарбекъ-Тамбіева, Подпоручика Метъ-Куденетова, Баты-Гирея Даутокова, Девлетъ-Гирея-Тамбіева, Прапорщика Жаж Сокъ-Агоева, Магометъ Накцева и многихъ другихъ. Они единогласно просили о строгомъ наказаніи тѣхъ изъ туземцевъ, которые содѣйствовали видамъ Шамиля. Эти недостойные члены Кабардинскаго народа въ числѣ пяти, а именно—Уздени: Магометъ Мирза Анзоровъ, Магометъ Кожоковъ, Магометъ Тиштеровъ, Магометъ Куденетовъ и Эффенди Гаджи Березговъ, избѣгая заслуженной казни, послѣдовали за Шамилемъ въ горы

Изъ Нальчика Главнокомандующій отправился на Лѣвый Флангъ и въ Дагестанъ, для мѣстнаго разрѣшенія нѣкоторыхъ вопросовъ по устройству войскъ и края. Князь Воронцовъ лично удостовѣрился, что въ войскахъ, которыя участвовали въ преслѣдованіи мятежниковъ, нѣтъ почти ни больныхъ, ни усталыхъ, не смотря на усиленные марши двухъ-недѣльнаго похода. Неутомимыя войска, съ свойственною имъ веселостью, готовятся къ лѣтнимъ занятіямъ. Между укрѣплен. Герзель-Ауломъ и крѣпостію Внезапною, Главнокомандующій назначилъ мѣстность на рѣкѣ Ярыксу, гдѣ немедленно приступлено будетъ къ возведенію новаго укрѣпленія въ видахъ вящшаго обезпеченія Кумыкской плоскости отъ хищническихъ набѣговъ. Въ Чиръ-Юртѣ, Князь Воронцовъ осматривалъ прекрасное укрѣпленіе, выстроенное въ минувшую осень отрядомъ Генералъ-Лейтенанта Лабинцова. Здѣсь плашкоутный чрезъ Сулакъ мостъ упрочитъ сообщенія между Кавказскою Линіею и Сѣвернымъ Дагестаномъ. Въ окрестностяхъ сего пункта водворенъ будетъ нынѣшнимъ лѣтомъ Драгунскій Наслѣд-

Wiadomości z Kaukazu.

15-go Maja. Warownia Temir-Chan-Szura.

Wszystkie wiadomości, z gór otrzymywane, potwierdzają, że bezskuteczny zamach Szamila sprawił wszędzie nader dla niego niekorzystne wrażenie. Czeczeńcy i Dagestańczycy, którzy się w jego zgrai znajdowali, rozeszli się do domów.

W Kabardzie, wszystko jest w zupełnéj spokojności. Po przybyciu Głównodowodzącego do Nalczyku, stawili się natychmiast przed nim wszyscy Xiążęta i Uzdeniowie, którzy pozostali wiernymi swoim obowiązkom. Z pomiędzy nich nie można nie wspomnieć: szanownego starca, Podpółkownika Misosta Atażukina, Podporucznika Ałchaz-Misostowa, Sztabs-rotmistrza Batarbek-Tambiewa, Podporucznika Met-Kudenetowa, Baty-Gireja Dautokowa, Dewlet-Gireja-Tambiewa, chorążego Żaż-Sok-Agojewa, Machomet Nakcewa i wielu innych. Prosili oni jednomyślnie o surowe ukaranie krajowców, którzy wspierali widoki Szamila. Niegodni ci członkowie narodu Kabardyńskiego, w liczbie pięciu, a mianowicie: Uzdeniowie: Mahomet Mirza Anzorow, Mahomet Kożokow, Mahomet Fiszterow, Mahomet Kudunetow i Effendi Handżi Berezgow, unikając zasłużonéj kary, udali się za Szamilem w góry.

Z Nalczyku Głównodowodzący udał się na lewe skrzydło i do Dagestanu, dla rozwiązania na miejscu niektórych kwestyj, względem organizacyi wojsk i kraju Xiążę Woroncow przekonał się osobiście, że w wojskach, które miały udział w ściganiu buntowników, prawie niema chorych, ani upadłych na siłach, pomimo forsowanych marszów dwutygodniowego pochodu. Niezmordowane wojska, z właściwą sobie wesołością, gotują się do letnich zatrudnień. Pomiędzy warownią Gerzel-Aul a twierdzą Wniezapnaja, Głównodowodzący naznaczył miejsce nad rzeką Jaryksą, gdzie wojska niezwłocznie zajmą się wzniesieniem nowéj warowni, w celu trwalszego zabezpieczenia płaszczyzny Kumykskiej od napadów łupiezkich. W Czir-Jurcie, Xiążę Woroncow obejrzał prześliczną warownię, założoną zeszłéj jesieni przez oddział Jenerał-Lejtnanta Łabincowa. Most na łodziach, przez Sułak, utrwali tam kommunikacye pomiędzy liniją Kaukazką i Dagestanem północnym. W okolicach tego punktu rozłożony zostanie tego lata półk Dragonów Xięcia Następcy tronu Wirtembergskiego. Środek ten powinien zabezpieczyć od wszelkich pokuszeń nieprzyjaciela, tak równinę

совершенія или слушанія молебствій, а другая для столовой. Надъ дверьми всякой кельи повѣшенъ гербъ пребывающаго въ ней кардинала и номеръ, который каждый на предварительной конгрегаціи избираетъ себѣ по жребію; при чемъ между ними соблюдается еще та разница, что кельи кардиналовъ, наименованныхъ скончавшимся Папою, обиты фіолетовымъ сукномъ, всѣхъ же прочихъ зеленымъ или краснымъ. Пространство кельи столь незначительно, что едва можетъ вмѣщать столикъ, кресло, кровать и шкафъ. Около дворца, находится многочисленная стража, подъ начальствомъ Гофмаршала Конклава, который, вмѣстѣ съ губернаторомъ города, обязанъ наблюдать за внѣшнею безопасностію конклава.

Кардиналы отправляются туда торжественно, изъ церкви св. Петра; передъ ними несутъ крестъ, а за нимъ идутъ: епископы, священники и діаконы. Въ головѣ кардиналовъ-епископовъ шествуетъ кардиналъ деканъ; въ головѣ священниковъ, старѣйшій кардиналъ-священникъ; въ головѣ діаконовъ, старѣйшій кардиналъ-діаконъ. Послѣ входа въ конклавъ, всѣ, того же числа, вечеромъ, приносятъ торжественную клятву въ томъ, что строго будутъ соблюдать постановленія папъ, которыя кардиналъ-діаконъ читаетъ вслухъ. За симъ всякій отправляется въ свою келью, гдѣ принимаетъ посѣщеніе дипломатическаго корпуса,

jest herb mieszkającego w niéj Kardynała i numer, który każdy na poprzedniéj kongregacyi losem sobie wyciąga; przyczém ta jeszcze jest między niemi różnica, że cele Kardynałów mianowanych przez świeżo zmarłego Papieża, wybite są suknem fioletowém, wszystkich zaś innych zielonem albo czerwoném. Szczupłość celi jest taka, iż zaledwo mogą pomieścić stolik, krzesło, łóżko i szafę. Zewnątrz na około pałacu znajduje się liczna straż wojskowa, pod dowództwem Marszałka Konklawe, który, wespół z Gubernatorem miasta, ma obowiązek czuwać nad zewnętrznem bezpieczeństwem Konklawe.

Kardynałowie udają się tam w uroczystéj processyi, z kościoła św. Piotra, poprzedzeni processyjnym krzyżem, w porządku podług godności: Biskupi, Kapłani i Dyakonowie. Na czele Kardynałów-Biskupów postępuje Kardynał-Dziekan; na czele Kapłanów, najdawniejszy Kardynał-Kapłan; na czele Dyakonów, najdawniejszy Kardynał-Dyakon. Za wejściem do Konklawe, wszyscy tegoż dnia wieczorem składają uroczystą przysięgę, iż zachowają ściśle przepisy Apostolskich w tym względzie ustaw, które Kardynał-Dziekan odczytuje głośno. Poczém każdy udaje się do swojéj celi, gdzie przyjmuje jeszcze odwiedziny Ciała Dyplomatycznego, Prelatury i znakomitszéj szlachty Rzymskiéj,

ваго Принца Виртембергскаго полкъ. Мѣра эта должна обезпечить отъ всякихъ прорывовъ непріятеля, какъ Шамхальскую равнину, такъ и пространство между Сулакомъ и Нижнимъ Терекомъ.

Прибывъ въ Темиръ-Ханъ-Шуру 13-го числа, Главнокомандующій отправляется завтра въ Южный Дагестанъ.

Szamchalską, jako i przestrzeń pomiędzy Sułakiem i Niższym Terekiem.

Przybywszy do Temir-Chan-Szury, dnia 13 go, Głównodowodzący wyjedzie jutro do Dagestanu południowego.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 24 Іюня.

Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна, вмѣстѣ съ Дщерями Своими Ихъ Высочествами Великими Княжнами Маріею Михаиловною и Екатериною Михаиловною, изволила выѣхать въ Ишль.

— 13-го Іюня, скончался здѣсь внезапно, отъ апоплексическаго удара, на 76 мъ году, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, Статсъ-Министръ и Генералъ-Почтмейстеръ фонъ Наглеръ.

— Для прусской арміи издано новое положеніе объ ученіи, въ которомъ при командѣ замѣнены всѣ иностранныя слова нѣмецкими.

Франція.

Парижъ, 12 Іюня.

На сегодняшнемъ засѣданіи палата депутатовъ утвердила бюджетъ для Альжиріи.

— Въ послѣднихъ письмахъ изъ Лондона утверждаютъ, что Г. Пиль выйдетъ изъ кабинета не прежде, какъ послѣ совершеннаго окончанія вопроса о зерновомъ хлѣбѣ. Не смотря на то, *Journal des Débats* заключаетъ, въ сегодняшней длинной своей статьѣ, мнѣніе, что Г. Пиль при совѣщаніяхъ по второму чтенію ирландскаго билля, будетъ въ числѣ меньшаго числа членовъ, и вынужденъ будетъ оставить свой портфель.

— Изъ Альжира, отъ 3-го Іюня, сообщаютъ, что тамъ ожидали обратнаго прибытія генерала Юсуфа, изъ продолжительной и затруднительной экспедиціи въ Джебель-Амуръ и въ Уледъ-Наильскую землю.

— Генералъ Кавеньякъ произвелъ нѣсколько большихъ экспедицій противъ пограничныхъ мароккскихъ племенъ, участвовавшихъ въ возстаніи дервиша Сидъ-эль-Каледа, а также противъ нѣсколькихъ арабскихъ отрядовъ, вышедшихъ изъ Альжиріи. Нѣкоторые изъ сихъ послѣднихъ возвратились уже добровольно и изъявили покорность генералу. Это энергическое движеніе, произвело благопріятное вліяніе на пограничныя племена, привыкшія къ безначалію.

— Министръ народнаго просвѣщенія намѣренъ причислить къ предметамъ преподаваемымъ въ гимназіяхъ новогреческій языкъ; на каковой конецъ будутъ посланы въ Аѳины, для обученія этому языку, нѣкоторые отличные воспитанники нормальнаго училища.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 24 czerwca.

J. C. W. Wielka Xiężna Helena Pawłówna, wraz z Dostojnemi Swemi Córkami JJ. CC. WW. Wielkiemi Xiężniczkami Maryą Michałówną i Katarzyną Michałówną, wyjechała ztąd do Iszl.

— Dnia 13 czerwca, umarł tu nagle, na apoplexyą, w wieku lat 76, Rzeczywisty Tajny Minister Stanu i Jeneralny Poczmistrz, von Nagler.

— Dla armii prusskiéj wydany został nowy regulamin musztry, w którym wszystkie obce wyrazy przy komendzie, zamieniono na niemieckie.

Francya.

Paryż, 12 czerwca.

Na dzisiejszém posiedzeniu Izba Deputowanych przyjęła budżet dla Algieryi.

— Ostatnie listy z Londynu zapewniają, że P. Peel nie piérwéj wystąpi z gabinetu, aż gdy kwestya zbożowa zupełnie załatwioną zostanie. Pomimo to, *Journal des Débats* zawiera w dzisiejszym długim artykule zdanie, że P. Peel, przy naradach nad drugiém odczytaniem irlandzkiego bilu przymusowego, pozostanie w mniejszości i będzie musiał złożyć swój urząd.

— Z Algieru piszą pod d. 3 czerwca, że tam był oczekiwany Jenerał Jussuf z długiéj i utrudzającéj wyprawy do Dżebel-Amur i do kraju Uled-Nail.

— Jenerał Cavaignac wykonał kilka wielkich wypraw przeciw pogranicznym pokoleniom marokańskim, mającym udział w powstaniu Derwisza Sid-el-Kaled, oraz przeciw kilku oddziałom Arabów, które wywędrowały były z Algieryi. Niektóre z nich powróciły już dobrowolnie i poddały się Jenerałowi. Ta energiczna demonstracya wywarła zbawienny wpływ na pograniczne pokolenia, nawykłe do bezkarności.

— Minister oświecenia publicznego chce do przedmiotów wykładanych w gimnazyach, przyłączyć język nowo-Grecki, i w tym celu, ma zamiar wysłać do Aten, dla dokładnego wyuczenia się pomienionego języka, celniejszych uczniów szkoły normalnéj.

прелатовъ и знатнѣйшаго Римскаго дворянства, которые однако не входятъ въ келью, гдѣ не могли бы помѣститься, но, стоя на галлереи, разговариваютъ съ кардиналомъ чрезъ окно. Уже ночью, церемоніймейстеръ, прозвонивъ троекратно въ колокольчикъ, произноситъ громко на коридорѣ, передъ дверьми каждой кельи, слѣдующія слова: „*Extra omnes*,“ которыя служатъ знакомъ къ удаленію изъ дворца не принадлежихъ въ нему лицъ.

Когда это исполнится, тогда всѣ окна и двери дворца, кромѣ вышеупомянутыхъ окошекъ въ кардинальскихъ кельяхъ, выходящихъ на внутреннюю галлерею, и за исключеніемъ однихъ главныхъ воротъ и одной калитки, задѣлываются кирпичемъ; а ворота запираются на два ключа, изъ которыхъ одинъ вручается церемоніймейстеру, остающемуся внутри, а другой губернатору, который долженъ быть внѣ дворца. Въ дверяхъ находятся четыре отверстія, чрезъ которыя, приносимыя для кардиналовъ кушанья, передаются во внутрь дворца. Калитка отпирается лишь въ такомъ случаѣ, когда который нибудь изъ кардиналовъ, по поводу опасной болѣзни, вынужденъ будетъ оставить конклавъ. Того же дня, вечеромъ, кардиналъ-деканъ, въ сопровожденіи кардинала-камергера, обходятъ всѣ кельи и весь дворецъ, чтобы убѣдиться, что все въ надлежащемъ порядкѣ.

którzy wszakże nie wchodzą do celi, gdzieby się pomieścić nie mogli, lecz stojąc na galeryi rozmawiają z Kardynałem przez okno. Dopiéro późno już w nocy, Mistrz obrzędów, zadzwoniwszy trzy razy we dzwonek, wymawia głośno na kurytarzu, przede drzwiami każdéj celi, wyrazy: „*Extra omnes*“ (wszyscy na ustęp!), będące hasłem zamknięcia Konklawe, i oddalenia się z pałacu wszystkich nienależących doń osób.

To gdy się stanie, wszystkie okna i drzwi pałacu, oprócz owych wyżéj wspomnianych okien w celach Kardynalskich, wychodzących na galeryą wewnętrzną, i oprócz jednéj głównéj bramy i jednéj fórtki pobocznéj, zamurowują się deskami i cegłami; brama zaś zamyka się na dwa klucze, zewnątrz i wewnątrz, z których piérwszy oddaje się Mistrzowi obrzędów, który jest wewnątrz; drugi zaś, wewnętrzny, Gubernatorowi, który zewnątrz zostaje. W samych podwojach bramy są cztéry otwory, opatrzone kołowrotami, jak w refektarzach, przez które się przynoszone dla Kardynałów potrawy wewnątrz podają. Fórta poboczna otwiera się tylko w tym razie, jeśliby który z Kardynałów, z powodu niebezpiecznéj choroby, musiał się usunąć z Konklawe. O ścisłém zamknięciu Konklawe sporządza się osobny protokół. Tegoż wieczora, Kardynał-Dziekan, w towarzystwie Kardynała-Szambelana, obchodzą wszystkie cele i cały pałac, dla przekonania się, że wszyst-

— Письмо папскаго Викарія въ Тонгконгѣ сообщаетъ, что тамошніе христіане могутъ теперь тамъ явно исповѣдывать свою вѣру. Французскіе миссіонеры открыли тамъ нѣсколько коллегій, и всенародно совершаютъ Богослуженіе; что въ Кохинхинѣ не можетъ имѣть мѣста, и французскіе священники все еще подвергаются гоненію.

— Французскіе инженеры, коимъ предписано было изслѣдовать, есть ли возможность прорыть чрезъ Панамскій перешеекъ каналъ, представили удовлетворительное донесеніе, и это великое и важное предпріятіе, по видимому, придетъ въ исполненіе.

— Въ Мецѣ образовалось общество купцевъ, обязавшихся не отпирать своихъ лавокъ ни въ воскресные ни въ праздничные дни.

— Голова Леконта, переданная для изслѣдованія Френологамъ, по ученію Шпурцгейма и Галля, обнаруживаетъ наклонность къ убійству.

— Герцогъ Фицъ-Джемсъ, долго уже страдавшій болѣзнію, недавно скончался въ среднихъ лѣтахъ своей жизни.

— Король назначилъ для императора мароккскаго, шесть отличныхъ нормандскихъ лошадей.

14 Іюня.

Палата перовъ утвердила третьяго дня проектъ постройки желѣзной дороги изъ Дижона въ Мульгаузенъ.

— Въ палатѣ депутатовъ окончились вчера пренія о бюджетѣ морскаго министерства. Полагаютъ, что до 20 числа она кончитъ всѣ свои занятія.

— Эволюціонный флотъ, состоящій подъ начальствомъ принца Жуэнвильскаго, оставилъ 10 го с. м. Гіерскіе острова.

— Сегодня имѣетъ быть открытіе желѣзной дороги.

— Комендантъ замка Гамъ, и два смотрителя, находившіеся при принцѣ Лудовикѣ Бонапарте, освобождены уже отъ судебной отвѣтственности, но докторъ Конно имѣетъ быть преданъ уголовному суду въ Амьенѣ. Генералъ Монтолонъ прощенъ, и вчера имѣлъ быть освобожденъ изъ заключенія.

— Говорятъ, что весь дипломатическій корпусъ въ Вашингтонѣ порицаетъ объявленіе войны Мексикѣ.

— Палаты и кабинетъ заняты теперь устройствомъ Альжиріи. Три проекта поданы по сему предмету: учрежденіе министерства альжирскихъ дѣлъ; отправленіе въ страну сію Вице-Короля, съ обширною властію, и наконецъ раздѣленіе Альжиріи на департаменты и присоединеніе къ Франціи. Говорятъ, что дворъ склоняется на второй проектъ, и назначаетъ Вице-Королемъ герцога Омальскаго.

— Панихида за упокой души покойнаго Папы, имѣетъ быть отправлена 25, 26 и 27 Іюня въ церкви Пресвятой Дѣвы Маріи. Кардиналъ Бональдъ выѣхалъ изъ Ліона въ Римъ.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ списокъ кандидатамъ, на коихъ, по общему мнѣнію, можетъ пасть выборъ въ Папы они слѣд.: кардиналъ Франсони, префектъ конгрегаціи Пропаганды, родившійся въ Генуѣ 10 Де-

— Według listu apostolskiego Wikaryusza w Tongkong, Chrześcianie mogą tam teraz otwarcie wyznawać swoję religią. Missyonarze francuzcy pozakładali tam kollegia i publicznie odprawiają Msze św.; co nie może mieć miejsca w Kochinchinie, gdzie francuzcy xięża są ciągle prześladowani.

— Inżynierowie francuzcy, którzy mieli polecenie zbadać, czy przez międzymorze Pananama da się wykopać kanał, zdali pomyślny raport, i zdaje się, że ten wielki i ważny plan przyjdzie do skutku.

— W Metz zawiązało się towarzystwo kupców, którzy zobowiązali się nie otwierać swoich magazynów w Niedzielę, ani w żadne inne święta.

— Głowa Lecomta, która oddaną zostałą pod rozpoznanie frenologistów, przedstawia kształt zewnętrzny, który według Spurzheima i Galla, wykrywa skłonność do morderstwa.

— Xiąże Fitz-James, który oddawna chorował, umarł niedawno w średnim wieku swego życia.

— Król przeznaczył dla Cesarza Marokkańskiego, sześć najpiękniejszych normandzkich koni.

Dnia 14. czerwca.

Izba Parów przyjęła onegdaj projekt założenia kolei żelaznéj z Dijon do Mühlhausen.

— Izba Deputowanych ukończyła wczoraj narady nad budżetem ministerstwa morskiego. Sądzą, że d. 20 ukończy całkiem swe prace.

— Flota ewolucyjna zostająca pod dowództwem Xięcia Joinville opuściła 10-go b. m. wyspy Hieryjskie.

— Dzisiaj odbędzie się uroczyście otwarcie północnéj drogi żelaznéj.

— Dowódzca zamku Ham i dwaj dozorcy Xięcia Ludwika, już są uwolnieni z pod sądowéj odpowiedzialności, zaś Doktor Conneau ma być stawiony przed sąd karny w Amiens. Jenerał Montholon otrzymał ułaskawienie, i już w dniu wczorajszym miał być wypuszczony na wolność.

— Mówią, że całe Ciało Dyplomatyczne w Washingtonie naganiło wypowiedzenie wojny Mexykowi.

— Urządzenie Algieryi zajmuje obecnie Izby i gabinet. Trzy w tym przedmiocie podają projekta, albo ustanowienie ministeryum spraw Algierskich, albo wysłanie do tego kraju Wice-Króla z obszerną władzą, albo też nakoniec podział na departamenta i przyłączenie ostateczne do Francyi. Mówią, że dwór skłania się do drugiego projektu, i że Xięciu Aumale wice-królestwo przeznacza.

— Nabożeństwo żałobne za duszę zmarłego Papieża odbywać się będzie w kościele Panny Maryi, 25-go, 26-go i 27-go Czerwca. Kardynał Bonald wyjechał z Lyonu do Rzymu.

— *Journal des Débats* udziela czytelnikom swoim następującą wiadomość o kandydatach, których opinia publiczna przeznacza na opróżnioną stolicę Papiezką: Kardynał Franzoni, Prefekt kongregacyi Propagandy, urodzony

---

На другой день происходитъ осмотръ конклавистовъ. Всѣ словенныя и письменныя сношенія съ запертыми въ конклавѣ кардиналами строго воспрещены. Даже приносимыя для нихъ кушанья изъ города, проходятъ чрезъ руки церемоніймейстера, который каждое жаркое, каждое пирожное и каждый хлѣбъ разрѣзываетъ, повѣряя нѣтъ ли въ нихъ какой либо записочки. Если бы въ продолженіе трехъ первыхъ дней, избраніе Папы не послѣдовало, то въ продолженіи пяти слѣдующихъ за тѣмъ дней, кардиналы получаютъ всего по одному блюду на обѣдъ и ужинъ; въ случаѣ же дальнѣйшаго промедленія получаютъ только хлѣбъ, воду и вино. Во время всего продолженія конклава, Римское духовенство совершаетъ ежедневно крестные ходы по городу, и вышедши изъ церкви св. Петра, проходитъ всякій разъ вокругъ того мѣста, гдѣ происходитъ конклавъ, при пѣніи гимна: *Veni Creator Spiritus*. По возвращеніи хода въ церковь, совершается Богослуженіе о ниспосланіи Святаго Духа. Сверхъ сего, и во многихъ другихъ храмахъ происходитъ молебствіе, о избраніи будущаго начальника церкви. Съ того же цѣлію, во всѣхъ католическихъ земляхъ, по полученіи увѣдомленія о кончинѣ Папы, предписываются всенародныя молитвы.

(*Продолженіе впредь.*)

ko jest w należytym porządku. Nazajutrz odbywa się przegląd Konklawistów. Wszelkie ustne i piśmienne stosunki z zamkniętemi w Konklawe Kardynałami, surowo są zakazane. Przynoszone im nawet z miasta potrawy, przechodzą przez ręce Mistrza obrzędów, który każde pieczyste, każde ciasto i każdą bułkę chleba rozkraja, azali w nich jakiéj kartki nie znajdzie. Jeśliby w ciągu trzech dni pierwszych, wybór Papieża dokonanym jeszcze nie został, tedy przez pięć dni następnych, Kardynałowie otrzymują tylko po jednéj potrawie na obiad i na wieczerzę; w razie zaś dłuższéj przewłoki, tylko chleb, wodę i wino. Podczas całego trwania Konklawe, Duchowieństwo Rzymskie odprawia codzienne processye po mieście, które wyszedłszy z kościoła św. Piotra, przechodzą za każdą razą około miejsca gdzie się odbywa Konklawe, śpiewając hymn: *Veni Creator Spiritus*. Za powrótem processyi do kościoła następuje uroczysta Msza do Ducha Świętego. W wielu też innych kościołach odprawia się solenne nabożeństwo, z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, na intencyą godnego wyboru przyszłego Naczelnika Kościoła. W tymże celu, we wszystkich krajach katolickich, po odebranéj wieści o śmierci Papieża, nakazane są modły publiczne.

(*Dalszy ciąg nastąpi*).

кабря 1775, которому теперь 71 годъ отъ роду; кардиналъ Каструціо Кастрацане графъ Антельминети, великій Пенитенціарій, родившійся въ Урбино 21-го Сентября 1779, коему отъ роду 67 лѣтъ; кардиналъ Оріоли, епископъ Орвіетскій, родившійся въ Банокавалло 10 Декабря 1778, бывшій долгое время священникомъ въ Верденской епархіи, во Франціи; кардиналъ Микара, деканъ святой коллегіи, родившійся въ Фраскати, 12 Октября 1775; кардиналъ Полидори, родившійся въ Ессѣ, 4-го Января 1778; и кардиналъ Маттеи, род. въ Пергола, 7 Сентября 1792.

15 Іюня.

Палата депутатовъ, по порядку дѣлъ, занималась сегодня разсмотрѣніемъ бюджета. При начатіи засѣданія, многіе члены потребовали, дабы палата преобразовалась въ комитетъ, почему публика удалилась изъ залы. Въ 3 часа началось опять публичное засѣданіе.

— Англійскій бригъ, пришедшій 10 Іюня въ Марсель, повстрѣчалъ эскадру принца Жуэнвильскаго въ западной сторонѣ отъ Тулона, близъ мыса св. Креста у береговъ Испаніи.

— Аррасскій Епископъ, Кардиналъ Латуръ д'Овернь, отправился въ Римъ, дабы находиться въ собраніи конклава, какъ увѣряютъ, по предложенію своего правительства.

— Герцоги Немурскій и Монпансьерскій отправились вчера съ первымъ поѣздомъ по сѣверной желѣзной дорогѣ, въ Лилль, и были тамъ встрѣчены торжественно. Архіепископъ Камбрейскій говорилъ поздравительную рѣчь. Торжество совершилось безъ всякаго препятствія. Путешествіе изъ Парижа въ Брюссель, по сей желѣзной дорогѣ, будетъ совершаться въ продолженіе 12 часовъ.

— Между Мароккомъ и Франціею опасаются новыхъ недоразумѣній, потому что марокскій Султанъ не хочетъ дозволить французскимъ войскамъ преслѣдовать Абъ-эль-Кадера въ его владѣніи.

Англія

Лондонъ, 11 Іюня.

Лорды, поддерживающіе охранительную систему, собрались вчера, на совѣщаніе, въ которомъ также участвовали многіе члены нижней палаты. Въ собраніи этомъ господствовало совершенное единодушіе. По объявленіи нѣсколькими ораторами, что дѣло протекціонистовъ еще не пало, постановили, чтобы при совѣщаніи комитета по биллю о зерновомъ хлѣбѣ, употребить всѣ усилія для поддержанія закона о хлѣбѣ.

— Въ журналѣ *Daily-News* предсказываютъ, что министерство Пиля падетъ не далѣе, какъ чрезъ три недѣли.

— Въ Гудсонъ-Бэй, въ Сѣверной Америкѣ, отправляется нынѣ отрядъ въ 300 человѣкъ 6-го полка; туда же отправлена на дняхъ и артиллерія; въ числѣ солдатъ отправляющагося отряда, находятся саперы и минеры.

— По донесеніямъ изъ Лимы, простирающимся по 2-е Марта, большая часть англійскихъ военныхъ судовъ изъ южнаго поста, отплыла на сѣверъ, въ ожиданіи могущихъ тамъ послѣдовать событій. Англія имѣетъ теперь на южномъ Океанѣ, 13-ть кораблей съ 335 орудіями, между тѣмъ какъ Соединенные Штаты имѣютъ всего 7 кораблей со 146 орудіями.

— Эволюціонный флотъ прибылъ 5 с. м. въ Коркъ.

— По донесеніямъ съ мыса Доброй Надежды, отъ 15-го Апрѣля, съ Кафрами не начались еще непріятельскія дѣйствія; но всѣ пограничные посты укрѣплены, и всѣ миссіи изъ земли Кафровъ отозваны.

— Англійская шлюпка *Philomel*, прибывшая 8-го с. м. въ Фальмутъ, доставила извѣстія изъ Монтевидео отъ 20 Апрѣля. Съ судномъ этимъ прибыли англійскій и французскій повѣренные въ дѣлахъ, оба съ важными депешами къ своимъ правительствамъ. Депеши эти, какъ утверждаютъ, относятся къ увеличенію вооруженныхъ силъ, дѣйствующихъ противъ диктатора Розаса.

— Изъ Индіи получена почта, извѣстія коей простираются по 1-е Мая. Принцъ Вальдемаръ Прусскій прибылъ вмѣстѣ съ этою почтою, въ Суэсъ.

— Въ *Malta-Times* сообщаютъ, основываясь на своемъ корреспондентѣ изъ Константинополя, что персидскій Шахъ отказалъ въ ратификаціи заключеннаго съ Оттоманскою Портою трактата.

w Genui 16 grudnia 1775, liczący lat 71. Kardynał Castruccio Castracane, Hrabia Antelminetti, Wielki Penitencyonaryusz, urodzony w Urbino 21 września 1779, liczący lat 67 wieku. Kardynał Orioli, Biskup Orvieto, urodzony w Bagnocavallo 10 grudnia 1778; był przez długi czas kapłanem w dyecezyi Verdun we Francyi. Kardynał Micara, Dziekan Kollegium Świętego, urodzony w Frascati 12 października 1775. Kardynał Polidori, urodzony w Jesi 4 stycznia 1778. Kardynał Mattei, urodzony w Pergola 8 września 1792.

Dnia 15 czerwca.

Izba Deputowanych, z porządku dziennego zajmowała się dzisiaj swoim budżetem. Przy otwarciu posiedzenia wielu członków żądało, aby Izba zmieniła się w komitet tajny, i przeto publiczność oddaliła się z galeryi. O godzinie 3 éj rozpoczęło się posiedzenie publiczne.

— Bryg angielski, przybyły 10-go Czerwca do Marsylii, spotkał eskadrę Xięcia Joinville w bliskości przylądku Krzyża, na zachód od Tulonu, w kierunku ku brzegom hiszpańskim.

— Podeszły Biskup z Arras, Kardynał Latour d'Auvergne, udał się do Rzymu na Konklawe, jak mówią, jedynie na wyraźne żądanie francuzkiego rządu.

— Xiążęta Nemours i Montpensier udali się wczoraj, piérwszym konwojem północnéj drogi żelaznéj, do Lille, gdzie uroczyście przyjęci zostali. Arcybiskup z Cambrai miał na ich powitanie mowę. Uroczystość poświęcenia północnéj kolei, odbyła się bez żadnego przypadku. Podróż z Paryża do Bruxelli na téj nowéj kolei, odbywać się będzie we 12 godzinach.

— Obawiają się nowych zawikłań między Marokko i Francyą; albowiem Cesarz Marokkański nie chce pozwolić wojskom francuzkim ścigać Abd-el-Kadera w swém państwie.

Anglia.

Londyn, 11 czerwca.

Parowie obstający za systemem protekcyjnym, zgromadzili się wczoraj bardzo licznie na naradę, do któréj należało także wielu członków Izby Niższéj. Na tém zgromadzeniu panować miała największa zgodność. Po oświadczeniu kilku mówców, że sprawa protekcyonistów jeszcze nie upadła, postanowiono, aby na naradach komitetu nad bilem zbożowym, dołożyć wszelkich starań do utrzymania istniejących praw zbożowych.

— Dziennik *Daily News* przepowiada, że ministerstwo Peela ustąpi najdaléj za trzy tygodnie.

— Do Hudson-Baj w Północnéj-Ameryce udaje się teraz 300 ludzi z 6 półku Artyllerya odpłynęła z tém samém przeznaczeniem. Sapery i miniery towarzyszyć będą piérwszym.

— Według doniesień z Lima, które do d 2 marca dochodzą, większa część angielskich wojennych okrętów stacyi południowéj, odpłynęła na północ, w oczekiwaniu wypadków, jakie tam zajść mogą. Anglia posiada teraz na morzu południowém 13 okrętów z 335 działami, gdy tymczasem Stany-Zjednoczone maią ich tylko 7 ze 146 działami.

— Flota ewolucyjna przybyła d 5 b. m. do Cork.

— Według wiadomości z Przylądka Dobréj Nadziei z d. 15 kwietnia, nie przyszło jeszcze wprawdzie do nieprzyjacielskich kroków z Kaframi; ale wszystkie stacye pograniczne są mocno osadzone i wszelkie missye z kraju Kafrów odwołane.

— Angielska szalupa *Philomel* przybyła d. 8 b. m. do Falmouth z wiadomościami z Montevideo pod d. 20 kwietnia. Na tym okręcie przybyli angielski i francuzki sprawujący interessa, obadwaj z ważnemi depeszami dla swych rządów. Depesze te tyczyć się mają wzmocnienia sił zbrojnych działających przeciw Dyktatorowi Rozas.

— Odebrano pocztę z Indyi po dzień 1 maja. Xiążę Waldemar Pruski przybył wraz z tą pocztą do Suez.

— *Malta-Times* donosi, według swego korrespondenta z Konstantynopola, że Szach Perski odmówił podpisania traktatu zawartego z Portą Ottomańską.

— Изъ Адена (въ Аравіи надъ чернымъ моремъ) получено здѣсь печальное донесеніе что тамъ обнаружилась моровая язва, и свирѣпствуетъ преимущественно въ той части города, гдѣ живутъ Евреи.

13 Іюня.

Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ встрѣченъ былъ въ Портсмутѣ Россійскимъ Посланникомъ Барономъ Бруновымъ, получившимъ извѣстіе о прибытіи Его Высочества, по электрическому телеграфу. При выходѣ на берегъ, привѣтствовали Великаго Князя адмиралъ и капитаны порта. Потомъ, Его Высочество изволилъ быть у адмирала на обѣдѣ, данномъ по случаю дня рожденія англійской Королевы. Россійская эскадра, какъ слышно, останется въ Спитгедѣ до 20 числа с. м., такъ какъ Его Высочество намѣренъ осмотрѣть здѣшніе арсеналы и порты.

— Ибрагимъ паша осматриваетъ здѣшнія примѣчательности. Говорятъ, что 17 или 19 числа будетъ произведенъ для него смотръ войскамъ въ Гайдъ-Паркѣ. Вчера онъ былъ на конной скачкѣ въ Аскотѣ, сегодня будетъ на обѣдѣ у Королевы, а завтра отправляется въ мануфактурные округи.

— Правительство намѣревается отправить линѣйные корабли, *Canopus*, въ Лиссабонъ, а *Albion*, въ Мексику.

— Въ здѣшнихъ журналахъ пишутъ, что 2,000 Отаитцевъ, окопавшихся на островѣ Гюачине, предводительствуемыхъ Англичанами и Американцами, отразили 500 Французовъ, которые понесли притомъ значительный уронъ, до 50 чел. убитыми, и много ранеными.

13 Іюня.

Новорожденная принцесса будетъ наречена при св. крещеніи, именами: Елена, Августа, Викторія. Воспріемниками будутъ: герцогиня Орлеанская, герцогиня Кембриджская, и супруга наслѣдваго принца Мекленбургъ-Стрѣлицкаго.

— Въ политическихъ кругахъ поговариваютъ о скоромъ распущеніи парламента. Слышно, что къ этому средству правительство намѣрено прибѣгнуть, не обращая вниманія на то какая партія будетъ управлять дѣлами.

— Въ королевскомъ вуличскомъ арсеналѣ отлиты будутъ 59 орудій большаго калибра, для замка Тильбюри.

— Правительство сдѣлало распоряженіе, объ испытаніи между Госпортомъ и Портсмутомъ вновь изобрѣтенныхъ электрическихъ телеграфовъ, сообщающихся между собою подъ водою. Если проба сія удастся, то чрезъ нѣсколько дней приступлено будетъ къ устроенію подводнаго телеграфа между Англіею и Франціею.

— Быстрота поѣздокъ на желѣзныхъ дорогахъ въ Англіи время отъ времени усиливается, безъ всякой опасности для транспортовъ. Въ особенности быстротою ѣзды отличается Гритъ-Вестернская желѣзная дорога, по коей, на протяженіи 200 англійскихъ миль, отправляются тяжелые поѣзды, съ скоростію въ сложности по 60 миль въ часъ, считая и остановки. На нѣкоторыхъ пунктахъ поѣзды совершаютъ по 70 англійскихъ миль въ часъ.

Бельгія.

Брюссель, 15 Іюня.

Король и Королева бельгійскіе, выѣхавшіе изъ Нельи въ Субботу утромъ, прибыли въ Брюссель того же дня въ 10 часовъ вечера.

— Въ палатѣ представителей продолжались, третьяго дня, общія пренія о сахарной промышленности.

— Сенатъ утвердилъ вчера единогласно бюджетъ министерства внутреннихъ дѣлъ.

— Кардиналъ архіепископъ Мехлинскій выѣхалъ на конклавъ.

— Въ окрестностяхъ Брюсселя ожидаютъ обильной жатвы; ржаныя колосья имѣютъ по 25 сантиметровъ въ длину, и наполнены зерномъ, солома же возвышается отъ 7 до 8 футовъ.

— Въ газетѣ *Courrier de l'Escout* сообщаютъ, что въ деревнѣ Флорефтѣ есть ребенокъ, который, имѣетъ всего одинъ мѣсяцъ отъ роду, и ходитъ уже безъ посторонней помощи.

— Z Aden (w Arabii nad morzem Czerwoném), nadeszła tu smutna wiadomość, że tamże wybuchnęła cholera i szczególniéj w dzielnicy żydowskiéj wiele zabiera ofiar.

Dnia 12 czerwca.

J. C. W. Wielki Xiążę Konstantyn Nikołajewicz, powitany w Portsmouth przez Barona Brunow, który elektro-telegrafem o przybyciu J. C. Wysokości otrzymał wiadomość, raczył wysiąść na ląd, gdzie przez Admirała i Kapitanów portu, najświetniéj został przyjętym. Poźniéj J. C. Wysokość raczył znajdować się na obiedzie, danym przez Admirała z powodu imienin Królowéj Angielskiéj. Eskadra Cesarsko-Rossyjska ma aż do 20-go b. m. pozostać pod Spithead, ponieważ Wielki Xiążę chce zwiedzić arsenały i porty.

— Ibrahim-Basza zwiedza tutejsze osobliwości. Mówią, że w Hyde-park odbędzie się dla niego 17-go lub 19-go b. m. wielki przegląd wojska. Wczoraj znajdował się na wyścigach konnych w Ascott, dziś będzie obiadował u Królowéj, a jutro wyjeżdża do obwodów rękodzielniczych.

— Rząd zamyśla posłać okręty liniowe: *Canopus* do Lizbony, a *Albion* do Mexyku.

— Dzienniki tutejsze donoszą, że 2,000 oszańcowanych na wyspie Huahine Otaitanów, zostających pod dowództwem Anglików i Amerykanów, odparło 500 Francuzów ze znaczną ich stratą, tak, iż zostawili na placu 50 zabitych i mają wielu rannych.

Dnia 13 czerwca.

Nowo narodzona Xiężniczka otrzyma na chrzcie imiona: Helena, Augusta, Wiktorya. Rodzicami chrzestnemi będą: Xiężna Orleańska, Xiężna Cambridge i dziedziczna Wielka Xiężna Meklenburgsko Strelicka.

— W towarzystwach politycznych szerzy się od dni kilka pogłoska, o bliskiém rozwiązaniu parlamentu. Słychać, że środek ten będzie użyty, bez względu jakiekolwiek stronnictwo utrzyma się przy sterze.

— W Królewskim arsenale w Woolwich, obstalowano 59 dział wielkiego wagomiaru, dla zamku Tilbury.

— Rząd wydał rozkaz zrobić probę między Gosportt i Portsmouth z nowo wynalezionemi telegrafami elektrycznemi, których linija ma być pod wodą poprowadzona. Jeżeli próba ta powiedzie się, wtedy w kilka dni rozpoczną roboty dla urządzenia podwodnego telegrafu między Anglią i Francyą.

— Szybkość jazdy na kolejach żelaznych Angielskich coraz wzrasta, bez obawy niebezpieczeństwa dla transportów. Szczególniéj odznacza się w tym względzie kolej Great Western, dyrekcya jéj bowiem, na całéj przestrzeni 200 mil angielskich, wyprawia regularnie ciężkie konwoje z prędkością, wynoszącą w przecięciu przeszło 60 mil na godzinę, licząc w to czas zatrzymywania się. Największa prędkość, osiągniona na przestrzeni pojedyńczéj, dochodzi 70 mil angielskich na godzinę.

Belgia.

Bruxella, 15 czerwca.

Król i Królowa, opuściwszy Neuilly przedwczoraj rano, przybyli do Bruxelli tegoż dnia o 10-éj wieczorem.

— Izba Reprezentantów na onegdajszém posiedzeniu, toczyła daléj ogólne rozprawy nad przemysłem cukrowym.

— Senat uchwalił wczoraj jednomyślnie budżet ministerstwa spraw wewnętrznych.

— Kardynał Arcybiskup Mechliński wyjechał na Konklawe.

— W okolicach Bruxelli spodziewają się obfitego zbioru; kłosy żyta mają po 25 centymetrów długości i są pełne ziarna, słoma zaś dochodzi od 7 do 8 stóp.

— Dz. *Courrier de l'Escout* donosi, że we wsi Florefle żyje dziecię, które ma dopiéro miesiąc wieku, a już chodzi. (?)

Италія.

Римъ, 5 Іюня.

Многочисленныя толпы народа стремятся съ утра до ночи въ Соборъ Св. Петра, чтобы воздать послѣдній долгъ смертнымъ останкамъ покойнаго Папы. Въ городѣ замѣтно повсюду необыкновенное движеніе, причину коего слѣдуетъ полагать не въ одномъ любопытствѣ видѣть великолѣпныя приготовленія къ похоронамъ, но въ искреннемъ благоговѣніи, какое каждый изъ жителей Рима питалъ къ личнымъ качествамъ Папы Григорія XVI. Въ величественной часовнѣ, противъ той, въ коей выставлено тѣло покойнаго, началось сегодня отпѣваніе. На срединѣ стоялъ саркофагъ, обитый черными бархатомъ съ золотыми украшеніями, окруженный множествомъ свѣчей въ серебряныхъ канделябрахъ; у алтаря сидѣли въ траурномъ облаченіи архіепископы и кардиналы, а каноники Собора Св Петра стояли по обѣимъ сторонамъ саркофага. Придворная капелла исполнила реквіемъ. Между тѣмъ множество мастеровыхъ безпрестанно работаютъ на срединѣ церкви, гдѣ къ завтрашнему дню, будетъ устроенъ огромный катафалкъ.

Въ Легаціяхъ опасаются новыхъ смятеній. Въ анконскую гавань вошли два австрійскія военныя судна; а въ Феррарѣ, послѣ выхода папскихъ войскъ въ Бононію и окрестности, австрійскія войска заняли караулы въ самомъ городѣ.

6 Іюня.

Вчера и сегодня поутру, кардиналы совершали литургіи за упокой души скончавшагося Папы, тѣло котораго положено на время въ тотъ самый гробъ, въ коемъ лежало тѣло Пія VIII, а бренныя останки сего послѣдняго перенесены въ церковные склепы. По окончаніи богослуженія, коллегіумъ кардиналовъ собрался вторично на конгрегацію для избранія духовника на время предстоящаго конклава. Въ Квириналѣ, Маршалъ конклава, князь Киджи приказалъ задѣлать большую ложу папскаго дворца и завалить проходъ изъ церкви Св. Андрея къ Порто-Пія, до самой Консульты. Сегодня поутру дипломатическій корпусъ, предводимый австрійскимъ посланникомъ графомъ Лютцовымъ, изъявилъ святому коллегіуму свое соболѣзнованіе, по случаю смерти Папы. Церемонія эта происходила въ ризницѣ церкви Св Петра. Завтра оконченъ будетъ огромный катафалкъ воздвигаемый въ церкви св. Петра. Онъ будетъ окруженъ слишкомъ 1,000 восковыхъ свѣчей. Вышина катафалка доходитъ до 197 футовъ.

Турція.

Константинополь, 28 Мая.

Е. В. Султанъ, 14 с. м. прибылъ въ Адріанополь, и намѣренъ былъ здѣсь провести 5 дней, и потомъ отправиться въ Рущукъ.

— Магомедъ-Али-Паша уволенъ отъ должности верховнаго адмирала (Капудана-Паши, а на мѣсто его назначенъ Тагиръ-Паша, бывшій Пашею въ Адріанополѣ. Магомедъ-Али-Паша назначенъ оберъ маршаломъ Султанскаго дворца.

— Говорятъ, что вскорѣ прибудетъ сюда Мегмедъ-Али, котораго первенствующія державы увѣрили въ личной его безопасности.

— Князь Александръ Карагеоргіевичъ, прибывшій въ Рущукъ для привѣтствованія Султана, отправился, 17 Мая, на встрѣчу Его Величества, въ Касанликъ, по ту сторону Балкановъ.

Съ сербской границы, 1 Іюня.

Въ Сербіи предпринимаютъ военныя мѣры предосторожности со стороны Боснійскихъ границъ, такъ какъ угнетеніе христіанъ въ этой землѣ со дня на день усиливается до того, что должно опасаться возстанія Христіанъ противъ Турокъ. Мусульмане не соблюдаютъ никакихъ постановленій новой реформы, существующихъ въ пользу христіянъ. Паши и Аги находятся въ числѣ угнетателей. Нищенство превосходитъ всякое понятіе.

Włochy.

Rzym, 5 czerwca.

Natłok ludu cisnącego się do kościoła św. Piotra, od rana do nocy, dla ucałowania nóg zgasłego Papieża, jest nadzwyczajny. Cały Rzym jest w poruszeniu: przyczyny tego szukać należy nie tylko w ciekawości oglądania wspaniałych przygotowań do ceremonij żałobnych, ale także i w nadzwyczajnej czci, jaką każdy mieszkaniec Rzymu przejęty był dla osobistych przymiotów Grzegorza XVI-go. We wspaniałej kaplicy, na przeciw téj, gdzie spoczywa ciało, rozpoczęło się dziś rano nabożeństwo żałobne. Sarkofag obity czarnym axamitem i złotemi ozdobami, otoczony mnóstwem jarzęcego światła, w srébrnych kandelabrach, stoi w pośrodku; kilkunastu Arcybiskupów i Kardynałów, w czarnych ornatach, zajęło miejsce przy ołtarzu; Kanonicy kościoła św. Piotra stoją po obu stronach; kapela zaś Papiezka wykonywała Requiem. Tymczasem wielka liczba rzemieślników ciągle zajęta jest wystawieniem w środku kościoła, olbrzymiego katafalku, który jutro ma być ukończony.

— W Legacyach obawiają się nowych zaburzeń. Do portu Ankony zawinęły dwa austryackie wojenne okręty, a w Ferrarze wojsko austryackie objęło i w samém mieście służbę, po wyjściu ztamtąd wojska papiezkiego do Bononii i okolic.

Dnia 6 czerwca.

Wczoraj i dziś rano Kardynałowie odprawili piérwsze Msze za duszę zmarłego Papieża, którego ciało wieczorem wstawiono do tymczasowego grobu, gdzie od roku 1830 spoczywały zwłoki Piusa VIII, które teraz przeniesiono do sklepów kościelnych. Po ukończeniu nabożeństwa żałobnego, Kolegium Kardynałów zebrało się po raz drugi na tajną kongregacyą, celem wyboru spowiednika na czas odbywać się mającego Konklawe. Na Kwirynale, Marszałek Konklawe, Xiążę Chigi, kazał zamurować wielką łożę pałacu i zabarykadować przejście z kościoła Sant-Andrea do Porta Pia, aż do Consulty. Dziś rano, Ciało Dyplomatyczne, mając na swém czele Posła austryackiego, Hrabiego de Lutzow, wynurzyło Kollegium świętemu swoje spółubolewanie z powodu zgonu zmarłego Papieża. Obrzęd ten odbywał się w zakrystyi kościoła św. Piotra. Do jutra ukończonym będzie olbrzymi katafalk, wystawiony w pośrodku kościoła św. Piotra; otacza go przeszło tysiąc świateł woskowych. Wysokość katafalku wynosi 197 stóp.

Turcya.

Konstantynopol 28 maja.

Sułtan stanął 14-go b. m. w Adryanopolu, gdzie dni pięć bawić zamierzał; z miasta pomienionego udaje się do Ruszczuku.

— Mahmud-Ali Basza złożony został z urzędu Wielkiego Admirała (Kapudana-Baszy), godność zaś ta oddana została Tahirowi, byłemu Baszy Adryanopolu. Natomiast Mahmud-Ali-Basza otrzymał wielkie marszałkostwo Cesarskiego pałacu.

— Mówią, że Mehmed-Ali przybędzie tu wkrótce; wielkie bowiem mocarstwa zaręczyły mu za bezpieczeństwo jego osoby.

— Xiążę Alexander Kara Georgiewicz, przybywszy do Ruszczuku celem powitania Sułtana, zaproszony został, aby udał się na przyjęcie Monarchy do Kasanlik, z drugiéj strony Bałkanu. Xiążę 17 go z. m. wyjechał ze swoim orszakiem za Bałkan.

Od granicy Serbii, 1 czerwca.

W Serbii przedsiębiorą wojskowe środki ostróżności od strony granic Bosnii, gdyż uciemiężanie Chrześcian w tym kraju powiększa się codziennie, tak dalece, iż wybuchu powstania Chrześcian przeciwko Turkom obawiać się należy. Muzułmanie nie zachowują żadnych praw nowéj reformy, wydanych na korzyści Chrześcian; Baszowie i Agowie stoją na czele ciemiężców. Nędza przechodzi wszelkie granice.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Iоркъ, 15 *Мая.*

Война съ Мексикою, хотя не казалась опасною для такой республики, какъ Соединенные Штаты, однако теперь получаетъ грозный видъ и внушаетъ опасеніе въ жителяхъ. Мексиканскій генералъ Альмонте, показалъ видъ будто бы отправился въ Европу, въ качествѣ посланника при одномъ изъ тамошнихъ дворовъ, между тѣмъ мы узнали, что онъ остановился въ Гаваннѣ, и утверждаютъ, что онъ посланъ въ эту испанскую колонію за тѣмъ, чтобы вооружить корсерскія суда, въ чемъ онъ вѣрно успѣетъ. Такъ какъ купцы Соединенныхъ Штатовъ, по достовѣрному исчисленію, имѣютъ въ настоящее время, на разныхъ моряхъ, товаровъ на 450 милліоновъ франковъ цѣною, то непріятельскіе корсеры могутъ нанести чувствительный ударъ торговлѣ Соединенныхъ Штатовъ, который сначала повлечетъ за собою паденіе страховыхъ обществъ, а за симъ разныхъ банковъ.

— Президентъ Полкъ издалъ прокламацію къ народу Соединенныхъ Штатовъ, приглашая его къ содѣйствію правительству, по происходящей съ Мексикою войнѣ. Между тѣмъ въ американскихъ газетахъ подтверждается извѣстіе, что генералъ Соединенныхъ Штатовъ Тайлоръ, съ своего дивизіею въ 3,000 человѣкъ, окруженъ со всѣхъ сторонъ мексиканскими войсками, и вынужденъ будетъ или сдаться, или потерять весь свой отрядъ. Генералъ этотъ, съ своей стороны, устроиваетъ баттареи при Матаморасѣ и намѣренъ взять этотъ городъ.

— Въ *Courrrier d'Orleans* пишутъ, что если генералъ Тайлоръ не получитъ вскорѣ подкрѣпленій, то Пунто-Изабелъ, защищаемый только 90 артиллеристами и 20 драгунами, въ коемъ находятся магазины, попадется въ руки Мексиканцевъ.

— Нью-Iоркскія газеты жалуются на медленность Техаса въ доставленіи требуемыхъ подкрѣпленій, для войны противъ Мексики, и угрожаютъ ему, что если онъ немедленно не исполнитъ сего, то будетъ исключенъ изъ союза.

— Донесенія изъ Мексики простираются по 17-е, а изъ Вера-Круца по 22-е Апрѣля. Изъ нихъ видно, что будто бы тамъ возъимѣли намѣреніе подвергнуть эту республику власти тріумвирата, состоящаго изъ генераловъ Сантаны, Геррера и Ринкона. Въ одной изъ тамошнихъ газетъ напечатано, что въ южной сторонѣ мексиканскаго департамента вспыхнули смятенія; генералъ Алварезъ провозгласилъ федераціонную конституцію и возвращеніе Сантаны. Опасались блокированія мацатленской гавани со стороны кораблей Соединенныхъ Штатовъ, собравшихся на сказанномъ пунктѣ.

— Мексиканскія войска, стоящія противъ американскаго лагеря, состоятъ изъ 8,000 человѣкъ.

Съ 1-го ч. Iюля принимается подписка на второе полугодіе Виленскаго Вѣстника. Гг. Подписчики благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, для избѣжанія некомплектныхъ экземпляровъ. Подписная цѣна за полгода, съ пересылкою по почтѣ,—5 руб. 50 коп. сереб., безъ пересылки 4 руб. 50 коп. сереб.; на четверть года подписываться можно, только безъ пересылки, цѣна 2 руб. 25 коп. сереб.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Nowy-York, 15 *maja.*

Wojna z Mexykiem, jakkolwiek nie zdawała się straszną dla takiéj Rzeczypospolitéj jak Stany Zjednoczone, przybiera coraz groźniejszy charakter i nabawia tutejszych mieszkańców nie małej obawy. Jenerał mexykański Almonte, odpłynął ostatniemi czasy niby do Europy, na Posła przy jednym z dworów; tymczasem dowiadujemy się, że się zatrzymał w Hawanie, i za rzecz pewną twierdzą, że posłany jest do téj kolonii hiszpańskiéj, dla zachęcenia spekulantów do uzbrojenia okrętów korsarskich przeciw Stanom, co mu bezwątpienia się powiedzie. A gdy podług dokładnego obrachowania, kupcy Stanów mają na rozmaitych morzach w téj chwili okrętów ładownych na wartość 450 milionów franków, korsarze nieprzyjacielscy mogą więc zadać ogromną klęskę handlowi Stanów, która pociągnie naprzód ruinę Kompanij zabezpieczeń, a następnie i rozmaitych Banków.

— Prezydent Polk wydał do ludu Stanów Zjednoczonych proklamacyą, wzywając go do czynnego pomagania Rządowi w toczącéj się z Mexykiem wojnie. Tymczasem gazety amerykańskie potwierdzają wiadomość, że Jenerał Stanów Taylor, z dywizyą swą liczącą 3,000 ludzi, jest zewsząd przez wojsko Mexykańskie otoczony, i będzie musiał się poddać, lub stracić cały swój oddział. Jenerał ten ze swéj strony sypie bateryę pod Matamoras i ma zdobywać szturmem to miasto.

— *Courier d'Orleans* donosi, że jeżeli Jenerał Taylor nie otrzyma wkrótce posiłków, Punto-Isabel, gdzie znajdują się magazyny, bronione tylko przez 90 artylerzystów i 20 dragonów, będzie musiało wpaść w ręce Mexykanów.

— Gazety New-Yorskie uskarżają się na opieszałość Texasu w dostarczeniu żądanych posiłków na wojnę przeciw Mexykowi, i zagrażają mu, że jeżeli śpiesznie tego nie dopełni, z Unii wyłączony zostanie.

— Odebrano nowiny z Mexyku po 17-ty, a z Vera-Cruz do 22-gi kwietnia. Podług nich, jest tam jakoby zamiar oddać tę Rzeczpospolitą pod władzę tryumwiratu, złożonego z Jenerałów: Santana, Herrera i Rincon. Jedna gazeta krajowa donosi, że w południowéj stronie Departamentu Mexico wybuchnęła rewolucya; Jenerał Alvarez ogłosił Konstytucyą Federalną i powrót Santany do władzy. Obawiono się blokady portu Mazatlan przez okręty Stanów, zgromadzone na tym punkcie.

— Wojsko mexykańskie stojące naprzeciw obozu amerykańskiego, liczy 8,000 ludzi.

Z dniem 1-go Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze Kuryera Wileńskiego. Szanowni Prenumeratorowie, dla uniknienia exemplarzy niekompletnych, raczą zgłaszać się wcześnie. Cena półroczna, z pocztą rub. sr. 5 kop. 50, bez poczty rub. sr. 4 kop. 50. Na kwartał można tylko prenumerować na miejscu w Wilnie, bez poczty, cena rub. sr. 2 kop. 25.

ВИЛЬНА. въ Тип. Θ. Гликсберга—Печ. позвол. 21 го Iюня 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.